

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Економіко-гуманітарний інститут

Факультет економіки та управління

Фінанси, банківська справа та страхування

Пояснювальна записка

до дипломного проекту (роботи)

магістра

(ступінь вищої освіти)

на тему Діяльність інституційних інвесторів на фінансовому
ринку (на прикладі окремих видів фінансових посередників)

Виконав: магістрант 6 курсу, групи ФЕУ-118м

Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»

Освітня програма (спеціалізація) Фінанси і
кредит

Курносик М.В

Керівник Пахомова І.Г.
(прізвище та ініціали)

Рецензент Фірсов В.П.
(прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут, факультет ЕГІ, ФЕУ

Кафедра Фінанси, банківська справа та страхування

Ступінь вищої освіти (освітній ступінь) магістр

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва)

Освітня програма (спеціалізація) Діяльність і кредит

(назва освітньої програми (спеціалізації))

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри Дослідження, к.е.н.

Марков С.В. Служ

“16” 12 2019 року

З А В Д А Н Н Я

НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ МАГІСТРАНТА

Курносик Марії Вадимівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Діяльність інвестиційних інвесторів на фінансовому ринку (на прикладі окремих видів фінансових посередників)

керівник роботи Пахомова Ірина Георгіївна, к.е.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від “01.11” 2019 року № 361

2. Строк подання магістрантом роботи 01.12.19

3. Вихідні дані до роботи Законодавча та нормативно-правова база;

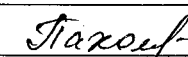
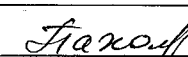
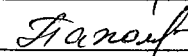
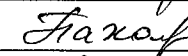
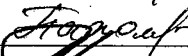

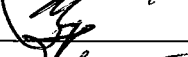

Форми статистичної, фінансової та аналітичної звітності

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1. Теоретико-методологічні засади діяльності інституціональних інвесторів на фінансовому ринку України. 2. Аналіз розвитку форм інституційного інвестування та їх роль в механізмі залучення капіталу у національну економіку. 3. Удосконалення діяльності інституційних інвесторів в Україні. 4. Охорона праці та техніка безпеки в надзвичайних ситуаціях

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) рис. Місце інституційних інвесторів на фондовому ринку; Ор-

ганізаційна структура інституційних інвесторів; табл. Структура інвестування активів інституційних інвесторів

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	прийняв виконане завдання
1	доцент Пахомова І.Г.		
2	доцент Пахомова І.Г.		
3	доцент Пахомова І.Г.		
4	доцент Журавель С.М.		
Нормо-контролер	ст.викл. Чередниченко Н.О.		

7. Дата видачі завдання 20.03.2019

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Збір матеріалу на проектування	20.03-15.04	
2	Групування та аналіз зібраного матеріалу. Уточнення завдань проектування	16.04-30.04	
3	Виконання теоретичної частини роботи	1.05-2.06	
4	Виконання графічної частини роботи	3.06-15.07	
5	Написання та оформлення дипломної магістерської роботи	16.07-1.10	
6	Перевірка роботи керівником, консультантами	11.11-18.11	
7	Попередній захист роботи	20.11	
8	Переплітання оформлення дипломної магістерської роботи	10.12	
9	Захист роботи у ЕК	18.12	

Магістрант(ка)

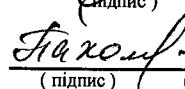

Курносик М.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

Пахомова І.Г.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Курносик М. В. Діяльність інституційних інвесторів на фінансовому ринку (на прикладі окремих видів фінансових посередників). – Дипломна магістерська робота.

Дипломна магістерська робота зі спеціальності 072 магістр з фінансів, банківської справи та страхування. – Кафедра фінанси, банківська справа та страхування, національний університет «Запорізька політехніка», 2019.

Магістерська дипломна робота присвячена розробці теоретико-методологічних підходів та практичних рекомендацій щодо діяльності інвестиційних інвесторів на фінансовому ринку на прикладі окремих видів фінансових посередників. Розглянуті питання сутності та основ діяльності інвестиційних інвесторів на фінансовому ринку.

Досліджено особливості діяльності інвестиційних інвесторів на фінансовому ринку, представлено форми функціонування інвестиційних інвесторів на фінансовому ринку; визначено фінансово-економічні аспекти діяльності інвестиційних інвесторів на фінансовому ринку.

Проведено аналіз і надано оцінку діяльності інвестиційних інвесторів на фінансовому ринку в динаміці, проаналізовано фінансову стійкість та ділову активність, ліквідність й ефективність управління, виявлено ризики діяльності інвестиційних інвесторів на фінансовому ринку.

Запропоновано комплексну систему управління для забезпечення підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами недержавних пенсійних фондів (НПФ) України в умовах соціально-економічної нестабільності, запропоновано підхід до оцінювання та розрахунку ризиків, що може використовуватися НПФ та державними структурами для можливості прогнозування.

Ключові слова: АНАЛІЗ, ІНВЕСТОРИ, НЕДЕРЖАВНІ ПЕНСІЙНІ ФОНДИ, ІНСТИТУТИ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ, РИЗИКИ, МЕТОДИ.

ANNOTATION

Kurnosik M. V. Activity of institutional investors in the financial market (on the example of certain types of financial intermediaries). – Master's thesis.

Master's degree thesis in specialty 072, master of Finance, banking and insurance. – Department of Finance, Banking and insurance, National University "Zaporizhzhya Polytechnic", 2019.

Master thesis is devoted to development of theoretical and methodological approaches and practical recommendations on investment investors activity at the financial market as an example of certain types of financial intermediaries. The issues of the essence and basics of investment investors activity in the financial market are considered.

The peculiarities of investment investors activity in the financial market are investigated, forms of investment investors functioning in financial market are presented; Financial and economic aspects of investment investors activity in the financial market are determined.

The analysis is carried out and the estimation of investment investors activity at the financial market is analyzed, financial stability and business activity, liquidity and management efficiency are analysed, risks of the activity of investment investors are identified Financial market.

Comprehensive management system was proposed for the improvement of the efficiency of financial resources management of non-state pension funds (NPF) of Ukraine in terms of socio-economic instability, the approach to evaluation and Which may be used by NPF and government structures for forecasting possibility.

Key words: ANALYSIS, INVESTORS, NON-STATE PENSION FUNDS, COLLECTIVE INVESTMENT INSTITUTIONS, RISKS, METHODS.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ДО ДИПЛОМНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Курносик М.В. Проблеми та перспективи діяльності інституціональних інвесторів в Україні. *Економічний простір*. Дніпропетровськ : ПДАБА, № 35, 2019. С.232-245.

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ	
ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕТОРІВ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	12
1.1. Загальні принципи діяльності інституційних інвесторів	12
1.2. Сутність та роль інституційних інвесторів на фінансовому ринку України	23
1.3. Регулювання діяльності інституційних інвесторів	35
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ФОРМ ІНСТИТУЦІЙНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ТА ЇХ РОЛІ В МЕХАНІЗМІ ЗАЛУЧЕННЯ КАПІТАЛУ У НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ	40
2.1. Оцінка якості індустрії управління активами	40
2.2. Аналіз ефективності інститутів спільного інвестування	44
2.3. Оцінка регіонального розподілу інститутів спільного інвестування	52
2.4. Оцінка тенденцій та проблем розвитку недержавних пенсійних фондів	61
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕТОРІВ В УКРАЇНІ	80
3.1. Підвищення ефективності державного регулювання та нагляду за діяльністю недержавних пенсійних фондів у контексті вітчизняного і зарубіжного досвіду	80
3.2. Розроблення концепції державної політики розвитку недержавних пенсійних фондів в Україні	101

РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ	110
В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	
ВИСНОВКИ	124
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	128
Додаток А. Табл.А.1. Принципи регулювання	132
недержавних пенсійних фондів	
Додаток Б. Табл.Б.1. Обсяги активів небанківських	
фінансово-кредитних установ України, 2015-2018 рр.	
Додаток В. Табл.В.1. Структура інституційних	
інвесторів в Україні, 2015-2018 рр	
Додаток В. Табл.В.2. Структура інвестованих пенсійних	
активів в Україні, 2015-2018 рр.	

**ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ,
СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ**

ІСІ	–	інститути спільного інвестування;
КУА	–	компанія управління активами;
ПВ	–	процентні витрати;
ПД	–	процентний дохід;
РП	–	регіональні підрозділи;
НПФ	–	недержавний пенсійний фонд;
УАП	–	управління активами і пасивами
ЧПМ	–	чиста процентна маржа;
А	–	активи;
Р	–	максимізація прибутку;
В	–	максимальне значення прибутку

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеєнко Л., Алексеєнко М. Питання ролі фінансових ресурсів недержавних пенсійних фондів, страхових компаній і інститутів спільного інвестування в розвитку бізнес-процесів // Вісник ТНЕУ. 2013. № 2. С. 27-35.
2. Безбідна старість: які вигоди і ризики несуть українцям недержавні пенсійні фонди. URL: <http://investfunds.ua/news/bezbdna-starst-yak-vigodirizikinesut-ukrancyam-nederzhavn-pensjn-fondi-otp-capital-136983/> (дата звернення: 26.07.2018)
3. Білик О. І. Особливості оподаткування в системі недержавного пенсійного забезпечення // Науковий вісник НЛТУ України. Львів. 2008. Вип. 18.10. С. 166-173.
4. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту: становлення і розвиток в Україні: [монографія]. Київ. 2005. 260 с.
5. Бородіна Н. З. Українська пенсійна реформа в контексті досвіду країн Центрально-Східної Європи та СНД // Вісник Львівської державної фінансової академії. 2010. № 18. С. 193-197.
6. Брагін С., Макаренко О. Недержавні пенсійні фонди на неефективному фондовому ринку: приклад України // Вісник НБУ. 2011. № 1. С. 18-24.
7. Ванькович Д. В. Організація управління фінансовими ресурсами підприємств у перехідній економіці України (на прикладі відкритих акціонерних товариств): автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.07.02 / Львівський національний ун-т імені Івана Франка. Львів, 2002. 20 с.
8. Васильєва В. В., Васильченко О. Р. Фінансовий ринок: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2008. 368 с.
9. Васюренко О., Федосів І. Ресурсний потенціал комерційного банку // Банківська справа. 2002. № 1. С. 58-64.

10. Ватаманюк О. З. Фіскальна політика і приватні заощадження в Україні // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер. економічна. 2005. Вип. 668. С. 156-160.
11. Великий тлумачний словник української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ: Перун, 2001. 1440 с.
12. Вітка Н. В. Недержавні пенсійні фонди: особливості цивільноправового статусу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2008. 16 с.
13. Вітка Ю. В. Поняття недержавного пенсійного фонду. URL: http://www.ufin.com.ua/analit_mat/strah_rynok/034.htm (дата звернення: 26.07.2019)
14. Вітка Ю. В. Цивільно-правові аспекти управління активами у сфері недержавного пенсійного забезпечення // Наукові записки НаУКМА: зб. наук. пр. Київ, 2006. Т. 53. С. 110-114.
15. Глущенко В. В., Левченко А. І. Формування та використання недержавних пенсійних фондів: [монографія]. Харків: Апостроф, 2012. 220 с.
16. Голуб'як В. С. Фінансові механізми пенсійного: [монографія]. Тернопіль: ТзОВ «Тернограф», 2011. 336 с.
17. Грем'яцька К. А. Характеристика ризиків системи недержавного пенсійного забезпечення в контексті діяльності недержавних пенсійних фондів // Теорія та практика державного управління. 2009. Вип. 1. С. 337-345.
18. Гринченко Т. В. Формирование модели экономического механизма воспроизводства пенсионных ресурсов: автореф. дис. ... канд. экон. наук: 08.00.01. Пенза, 2007. 20 с.
19. Гринчишин І. М. Фінансовий механізм функціонування пенсійних фондів в Україні: [монографія]. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», 2015. 182 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20150703.pdf> (дата звернення: 01.12.2019)
20. Грудзевич І. Т. Місце і роль недержавних пенсійних фондів в недержавному пенсійному забезпеченні // Кримський економічний вісник. Сімферополь, 2013. Ч. I, № 6. С. 134-139.

21. Грушко В. І., Грушко Н. В., Бевзенко О. В. Пенсійна система України: навч. посіб. Київ: Кондор, 2006. 334 с.
22. Гушак Я. В. Ризики в діяльності недержавних пенсійних фондів // Ефективна економіка. 2010. № 9. URL www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=301 (дата звернення: 06.05.2019)
23. Динь І. М. Проблеми функціонування недержавних пенсійних фондів в Україні: [монографія]. Луцьк, 2006. 332 с.
24. Динь І. М. Фінансовий механізм функціонування пенсійних фондів в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08. Львів: ІРД НАН України, 2010. 20 с.
25. Економічний енциклопедичний словник: у 2 т. / С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна, О. А. Устенко, С. І. Юрій; [за ред. С. В. Мочерного]. 568 с.
26. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінансовий словник. 3-тє вид., випр. та допов. Київ: Т-во «Знання», КОО, 2000. 587 с.
27. Звіт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг за 2018 рік. URL: https://www.nfp.gov.ua/files/docs/zvit/Richniy20zvit202018_1.pdf (дата звернення: 16.05.2019)
28. Звіт про діяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг за 2019 рік. URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Richni-zvity-Natskomfinposluluh.html> (дата звернення: 12.06.2019)
29. Звіт про діяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг за 2018 рік. URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Richni-zvity-Natskomfinposluluh.html> (дата звернення: 12.06.2019)
30. Звіт про діяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг за 2017 рік. URL: <https://www.nfp.gov.ua/files/docs/zvit/Zvit%202013.pdf> (дата звернення: 17.04.2019)
31. Зеленко В. А. Управління процесами формування коштів пенсійних фондів в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.03 / Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2009. 19 с.

32. Кириленко О. П. Недержавні пенсійні фонди як суб'єкти фінансового ринку // Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України: зб. матеріалів ІХ Міжнарод. наук.-практ. конф. (25-26 жовт., 2012 р.). Київ, 2012. С. 26-27.

33. Кириленко О., Козак Г. Управління фінансовими ресурсами недержавних пенсійних фондів // Вісник ТНЕУ. 2013. № 4. С. 7-17.

34. Ковалюк О. М. Фінансовий механізм організації економіки України (проблеми теорії і практики): [монографія]. Львів: Вид. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2002. 396 с.

35. Коваль О. П. Перспективи впровадження загальнообов'язкової накопичувальної пенсійної системи в Україні: вплив на економічну безпеку: [монографія]. Київ: НІСД, 2012. 240 с.

36. Ковальова Н. М. Механізм державного регулювання інвестиційної діяльності пенсійних фондів: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.02.03 / НДЕІ М-ва економіки України. Київ, 2005. 18 с.

37. Козак Г. І. Недержавні пенсійні фонди в умовах реформування пенсійної системи України: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08. Тернопіль, 2014. 225 с.

38. Козаренко Л. В Роль недержавних пенсійних фондів та компаній зі страхування життя в розвитку людського потенціалу // Бізнес Інформ. 2016. № 2. С. 319-328.

39. Конищев С. А. Применение стратегии иммунизации при управлении инвестиционным портфелем негосударственного пенсионного фонда // Управління розвитком. 2010. № 3 (79). С. 104-105.

40. Корнєєв В. В. Недержавні пенсійні фонди як важлива складова системи недержавного пенсійного забезпечення: їх сутність та функції // Ефективна економіка. 2011. № 8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2077>(дата звернення: 13.04.2019)

41. Корнєєв В. В. Фінансові посередники як інститути розвитку: [монографія]. Київ: Основа, 2007. 192 с.

42. Крупка М. І., Демчишак Н. Б. Аналіз формування і використання фінансового потенціалу інвестиційної діяльності в Україні // Фінанси України. 2012. № 2. С. 26-37.

43. Крупка М. І., Демчишак Н. Б. Оцінка фінансового потенціалу інвестиційної діяльності в економіці України // Фінанси України. 2011. № 11. С. 22-33.

44. Кузнецова А. Я. Місце і роль недержавних пенсійних фондів на фінансовому ринку України // Вісник української академії банківської справи. 2009. № 2. С. 35–39.

45. Кузьменко В. Зарубіжний досвід функціонування систем недержавних пенсійних виплат // Вісник Пенсійного фонду України. 2009. № 2. С. 18-20.

46. Про затвердження Положення про Державний реєстр фінансових установ: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 41 від 28.08.2003 р. / Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0797-03> (дата звернення: 10.04.2019)

47. Про затвердження Положення про порядок визначення чистої вартості активів пенсійного фонду: Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 11.08.2004 р. № 339 / Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0096-05> (дата звернення: 06.05.2019)

48. Про затвердження Положення про порядок складання, формування та подання адміністратором недержавного пенсійного фонду звітності з недержавного пенсійного забезпечення: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 674 від 27.10.2011 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0041-12> (дата звернення: 17.07.2018)

49. Про затвердження Положення про розкриття фінансовими установами інформації в загальнодоступній інформаційній базі даних про фінансові установи та на веб-сайтах (веб-сторінках) фінансових установ та про внесення змін до Положення про Державний реєстр фінансових установ:

Розпорядження Нацкомфінпослуг № 825 від 19.04.2016 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 03.02.2019)

50. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України № 1070/2011 від 23 листопада 2011 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1070/2011> (дата звернення: 12.06.2019)

51. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1057-15> (дата звернення: 14.11.2019)

52. Про пенсійне забезпечення № 1788-XII від 05.11.1991 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1788-12> (дата звернення: 28.07.2019)

53. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України зі змінами та доповненнями № 2664-III від 12 липня 2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2664-14> (дата звернення: 14.05.2019)

54. Публічний звіт про діяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг за 2018 рік. URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Richni-zvity-Natskomfinposluh.html> (дата звернення: 21.09.2019).